

MAGYAR LAJKA

1. Nemzeti Múzeum könyvtárának

BUDAPEST

X. évfolyam, 63 (2624) sz. Kedd

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, — 1941 március 18

Döntő módon rosszabbodott a német-görög viszony

Berlin jelenleg a török köztársasági elnök választását tanulmányozza
Uj Dünkirchen készül a Balkánon

Kétszáz ezer angol katona van már Görögországban

Az „Uj Nemzedék“ írja: Zürichbe érkezett jelentések szerint Görögországba állandóan újabb angol megerősítések érkeznek, úgyhogy most már körülbelül kétszáz ezer főre becsülhető az ottani angol haderő száma. A bolgár területen levő német erőket háromszázötvenezer emberre becsülik. Allitólág Dünkirchen után most a Balkánon készül az újabb nagy ütközet.

Még mindig függőben vannak a német-jugoszláv tárgyalások

Zürichből jelentik (A Pest írja): A Neue Züricher Zeitung berlini tudósítójának jelentését közli, mely szerint a német külügyminisztériumban, ahol a legutóbbi napokban még rendesen gondták a német-görög viszonyt, nyilatkozóan hangoztatják, hogy a viszony döntő módon rosszabbodott. Athénben cáfolják ugyan az angol csapatok görögországi partraszállásának híreit, Berlinben azonban a hírek nagy figyelmet szentelnek és kijelentik, hogy semmiféle angol lépés nem maradhat titokban a német hadvezetőség előtt.

Ugyanakkor erőlyesen cáfolják az állítólagos görög-olasz fegyverszüneti tárgyalások híreit. A német-jugoszláv — még függőben levő — tárgyalásokra vonatkozóan, Berlinben továbbra is tartózkodóan nyilatkoznak. Tegnap délután is kijelentették, hogy nem látják okot arra, hogy mindig újra nyilatkozzanak ezekről a tárgyalásokról.

A balkáni diplomácia további fejleményeiről számol be az a berlini jelentés, amely szerint

a török köztársasági elnök mostani választát tanulmányozzák. A választ a török kormány külön megbízottja vitte Berlinbe, azonban még nem látják az időt elérkezettnek arra, hogy közöljék tartalmát.

Belgrádból jelentik: A jugoszláv-német-olasz tárgyalások változatlanul folyamathatban vannak.

A Mai Nap írja: Ankarából jelentik: A török sajtó szerint a miniszterelnök a mai nemzetgyűlésen nyilatkozik a török bel- és külpolitikáról.

Katonai és diplomáciai téren döntő fontosságú lehet ez a hét.

A birodalmi főváros politikai körében figyelemmel várják, hogy mit hoz ez a hét katonai és politikai vonatkozásban. Hitler vasárnapi beszédében nemcsak azt szögezte le, hogy Németország el van szánva, hogy mindent lathavessen, hanem, hogy Anglia bu-

lése árán is a Németbirodalom befejezi a háborút. Epen az idő megjelölése keltett nagy figyelmet, mert ezek a szavak határozottságukban felülmúlják Hitler eddigi megnyilatkozásait.

Németország közvetlen az angol Szigetországban készül a döntést meghozni.

A Balkánon három kérdés időszerű:

1. Az olasz-görög háború további sorsa.
2. Törökország magatartása.
3. Jugoszlávia.

Ezekben a kérdésekben csak árnyalatokban változott a helyzet, de ezek az árnyalatok jelentőseknek látszanak.

A görög háborút illetően berlini tényezők rámutatnak azokra az új ese-

lekményekre, amelyek Németország és Görögország között mutatkoznak. Azokra a hírekre, amelyek angol csapatoknak Görögországba való érkezéséről szólnak, kijelentették, hogy német részről ezeket a mozdulatokat a német terv kiépítésekor figyelembe vették. Berlin és Athén viszonyára vonatkozóan a német külügyminisztériumban azt jelentették ki, hogy arról többé nem nyilatkozhatnak. Jugoszláviával kapcsolatban sugalmazott német források megjegyzik, hogy Görögország helyzetének az angol csapatok odaérkezésével beállott fordulata Belgrádot nyugtalanította. Ez a nyugtalanság azonban csakhamar megszűnt.

Belgrádból jelentik: (Stefani.) Athéni jelentés szerint a görög hadsereg főparancsnoksága elrendelte az 1928—40 korosztályok újra való felülvizsgálását.

Heves olasz támadás Tepelini környékén.

Londonból jelentik: (Reuter.) Az olaszok hétfőn hajnalban nagyszabású tüzérségi előkészítés után heves támadást indítottak. Tepelini környékén elkeseredett küzdelem folyik. Mindkét légi erő csős tevékenységet fejt ki.

séges gépek támadták Tripoliszt. Néhány ember megsebesült, többen meghaltak. Kelet-Afrikában, Keren szakaszán heves harcok dúlnak. Csapataink ellentámadása súlyos veszteséget okozott az ellenségnek. Olasz részről is jelentékeny a veszteség. Lorenzini tábornok zászlóaljai élén hősi halált halt. Vadászgépeink lelőtték egy angol gépet. Egy olasz gép nem tért vissza támaszpontjára. Az egyik támaszponton az angol légitámadás némi kárt okozott. Egy Berbera előtt megjelent erős ellenséges alakulat csapatakat szállított partra, amelyek levették az olasz helyőrséget.

Lázás munka indult az amerikai hadianyaggyárakban

Washingtonból jelentik: (MTI) Roosevelt hétfőn 1538 millió dollár póthitelt hagyott jóvá a hadsereg és a haditengerészet számára. Ebből 13 millió a Samoa és a Guam szigeti tengerészeti támaszpontok kiépítésére szolgált.

A hadianyaggyárak meggyorsították a hadiszerek gyártását. Ötszázmillió dolláros megrendelésen dolgoznak éjjel nappal.

A munkaügyi miniszter és a nemzetvédelmi miniszter hosszas tanácskozást folytatott az elnökkel. Lehetséges, hogy Roosevelt még a mai napin tizenegy tagu tanácsot nevez ki, hogy megtárgyalja a nemzetvédelmi iparban kitört sztrájk kérdését.

Belgrádból jelentik: A Politika londoni jelentése szerint, a Lloyd hajótársaság jelenti, hogy Anglia és szövetségesei a háború 15 hónapja alatt ötmillió tonna hajóteret veszítettek. 700 tonnával többet, mint az 1914—18-as világháború egész ideje alatt.

Berlinből jelentik: (NTI.) A Snapper 670 tonnás angol tengeralattjáró elvesztésével az angol tengerügyi hivatal beismerte, hogy a háború eddigi során 26 angol tengeralattjárót semmisítettek meg. Ezek az adatok nem tartalmazzák az aknák következtében tönkrement hajók sorát. A német híradások több mint harminc hajó elcsúszásáról szólnak. Az angol tengerügyi hivatalnak hiányos jegyzéke is azt erősítette meg, hogy a háború kitörése idején meglévő 56 hajónak több mint a fele megsemmisült.

A német és olasz véderő főparancsnokság legújabb jelentése

Hősi halált halt Lorenzini olasz tábornok

Berlinből jelentik: (NTI.) A véderő főparancsnokság közli:

Egy tengeralattjáró egy ellenséges hajókaravánból öt felfegyverzett kereskedelmi hajót süllyesztett el, összesen 35.300 tonna tartalommal. Az Északi-tenger felett fegyveres felderítés közben Newcastlelőle keletre elsüllyesztettünk egy mintegy 4000 tonnás kereskedelmi hajót. Március 18-án virradó éjjel német harcirepülőgépek a newcastlei kikötő és dokkbereendezéseket támadták. Kelet-Skócia partvidékén fekvő kikötők ellen is támadást intéztünk. Az ellenség az elmúlt éjjel az északnyugati német partvidék több pontja ellen kísérelt meg támadást. Néhány helyen tüzet okoztak, amelyeket azonnal elfojtottak. Néhány lakóház beomlott. Többen életüket veszítet-

ték vagy megsebesültek, Dover felett légi erők négy záróléggömböt lelőtt.

(Valahol Olaszországban) Az olasz főhadiszállás 284. közleménye:

A görög harcúterén felderítő és tüzérségi tevékenység folyt. Repülőnk bombákkal és géppuska tüzzel támadtak ellenséges légitámaszpontokat. Március 16-án a német légi hadtest repülőgépei a Földközi-tenger keleti részében megtámadta egy ellenséges hajóalakulatot, két csatahajót torpedóval eltaláltak. Észak-Afrikában Dzsarabubnál lévő állásainkat az ellenséges egységek megkísérelték megközelíteni, de visszavertük őket. Bombavetőnk gépesített osztagokat, üzemanyag raktárakat és légitámaszpontokon lévő berendezéseken lévő berendezéseket bombáztak. Március 17-re virradó éjjel ellen-

TITULESCU

Lassankint kipuoztatnak a régi román politikai élet valóságos vagy képzelt nagyságai, akikkel húsz éven át szemtől-szembe állottunk s akiknek több-kevesebb fanatizmusát, türelmetlenségét, hatalmi hóbortját és gyűlöletét saját sorsunk alakulásán érezzük fájdalmasan. Új politikai korszakok következnek a román közéletben, új alakok és nevek merülnek fel még a régieken átviharzottak az idők s egy megbocsájtani, felejteni nem tudó nép megtörő, gyűlkös szenvedélyei. Hogy Titulescu nem a baneszi erdőben, vagy jilvai országúton végezte életét, hanem egy távoli szanatórium betegágyán, azt csak sértett becsúgyának köszönheti, amely az önkéntes száműzetés duzzogó szögletében tartotta őt váralam és számára haláláig elviselhetetlennek feltűnő bukása óta.

Hosszú éveken át a román külpolitika teljhatalmú intézője volt, aki valóságos terrorizálta miniszterteraszait, sőt eleinte, amíg a román királyi trón nem érte el a viszonylagos szilárdaság halmazállapotát Károly király alatt, magát az uralkodót is. Keveset tartózkodott a fővárosban: Genf volt az ő híű komédiás lényének testhezálló színpada, a genfi színjátékban tudta legjobban érvényesíteni szónoki képességét, nagyvilági hajlamait, közvetlen ellenőrzési nem törő akaratát és cselekvési módszereit, amelyekben bizánci agyafurtság párosult a modern diploma simulekonyságával és kiméletlenségével. Ha időnként Bukarestbe jött és megjelent a képviselőház ülésén, ahol akkoriban szörnyű orkánokat kavart a politikai pártok vad viadala, fölényesen mosolyogva ült a miniszteri széksorban s a hallgatói zűrzavaroktól elszakított európai államférfiút némely jókedvűen mondta szünet alatt a köréje sereglő újságíróknak:

— Micsoda kedves zenebona van itt!

Allandóan a genfi sikerek babérait élesztő homlokán s dicsfénytel érezte körülragyogva fejét. S már-már a román közéletben is, amely nehezen ismer el nagyságokat és tekintélyeket, olyan személyiségként kezdték tisztelni, akinek fogható nagyság még nem teremt a bukaresti politikai élet talaján. Csak mikor Károly király kormányalakítással bízta meg Jorga bukása után — akár azért, hogy az ő nagynak vélt egyénisége a nemzeti munka közös sikkjára hozza az egymás ellen acsarkodó pártokat, akár pedig azért, hogy megtépdőződjék veszedelmes népszerűsége, — s Titulescu több napos tárgyalásai kudarcra végződtek, állapították meg kissé kiábrándultan a bukarestiek:

— Kicsi ember bizony ő is.

De a távolság s a genfi hangzatos szereplések újra és újra kifényesítették nimbuszát s a híres balkáni szövetség megerősítése olyba tántolta fel őt a közvélemény szemében, mint aki valami hallatlanul nagy, korszakalkotó és mindenekfelelő időálló művet hozott létre, amely a Kisananttal együtt végleg guszba köti Románia ellenségei és örök időkre biztosítja hátúrait.

— Hotarele noastre stănia si vesnice, a mi szent és örök haláraink, — szokta mondani a magyarországi revizionista megmozdulások ellenakcióként rendezett nagy antirevizio-

nista parlamenti üléseken, — s öklével verve a szónoki emelvény asztalát féktelen szenvedélyességgel, szinte hisztérikus önkívületben kiáltotta az ülés terem lázas hangulatában: — Nici o brazda! Egyetlen barázdát sem!

Ez a szállóige uralta a román külpolitikát és ennek jegyében hozott a román állam óriási áldozatokat Titulescu személyén és cselekvésin keresztül. Mint genfi főmegbízott, mint londoni nagykövet — amely minőségében éppúgy irányította az állam külpolitikáját, mintha a külügyminisztérium Victoria-téri palotájában székelt volna — és később mint szüntelenül Genfben lebzselő külügyminiszter fantasztikus költségvetési összegeket emésztett fel, hogy a magyar propaganda ellensúlyozására egymást érő estélyeken és bankettekén szerezzen barátokat Romániának és egy határtalan eszközökkel rendelkező nagyhatalom képrázatát kellse balkán hazájáról a franciák, az angolok,

a lengyelek és más nemzetek előtt, amelyek a Párizs-környéki békek hásonélvezői voltak. A nyugati szövetségesekhez, a lengyelekhez, a Kisanantlanhoz és a Balkán-szövetséghez való törhetetlen ragaszkodás volt politikai hitvallása s a nagy európai béklyót, amit e hatalmak és hatalmi csoportok összefoása jelentett, orosz kapcsolatok kiépítésével szerette volna még lenyűgözőbbé tenni. A Szovjethez való közeledés erőszakolása, aminek érdekében nagy harcot vívott annakidején a román kormány vezető tényezőivel, eleinte az ő elgondolását látszott diadalra vezetni: Vajda Sándor, aki ennek a felfogásnak legélesebb ellenzője volt, a kemény ellenfél politikájának behódolva, elérzékenyülten csókolózott össze Titulescuvval a külügyi bizottságban!

— Békejobbot nyujtok és legyőzöttnek jelentem ki magam, — mondotta — hadd érvényesüljön a mi nagy Titulescunk álláspontja.

Végül azonban mégis az orosz kér-

dés szegte népszerűségét. A hamis alapokra fektetett nagy európai szövetségi építmény megerősítésére már a szovjet csapatok áteresztésének lezárásával foglalkozott a trianoni és neully-i rabtartók elszánt porkolábja, de ebbe a merész vállalkozásba beletört a bicskaja. Elűzték a külügyminiszteri székből, ahol pótolhatatlan és örökös egyeduralkodónak képzelte magát és bukása után megindult a lassu, de biztos folyamat, amely az általa körömszakadtig védti szövetségi rendszer összetartó szálainak előbb-megelőzéséhez és később teljes felbomlásához vezetett.

A fájdalmas korszak, amelynek egyik lehangosabb szónivője Titulescu volt, jóval azelőtt záródott le, hogy a kínai képű, tehetséges, de minden erkölcsi alapot nélkülöző olteniái ügyvéd az örökkévalóságba költözött volna s halála ma már csak egy olyan féktelen becsúgyú, hű és beteg embernek száműzöttségben bekövetkezett emberileg szomorú végét jelenti számunkra, aki már honfitársai előtt se sokkal több a román hatalmi törekvések letűnt korszakának kellemetlen személyi vonatkozásokkal telt emlékénd. (j. b.)

Végre megállapították Biharvármegye alakuló közgyűlésének időpontját

Megérkezett a megyei törvényhatósági bizottságok kinevezése

Nagyvárad. Saját tud. Hétfőn délután a vármegyházára s a városházára is megérkezett a belügyminisztériumból a megyei, illetve a városi törvényhatósági bizottságok tagjainak kinevezése. A kinevezett bizottsági tagok névsorát a vármegyháza illetékes osztálya egy-két napon belül nozza nyilvánosságra.

Most már a megyénél is megállapították a megye alakuló közgyűlésének időpontját. Az alakuló közgyűlést ap-

rilis 2-án a hagyományos szerdai napon tartják meg. A meghívók kibocsátása folyamatban van.

A megyeház üléstermék is előkészítették az alakuló közgyűlésre s tekintettel arra, hogy a megyegyűlések nyilvánosak, a közönség számára is készítették helyet.

Mint már megírtuk, az alakuló közgyűlésen történiék meg a vármegye főispánjának beiktatása is.

A városi törvényhatósági bizottság tagjai

Nagyvárad város kinevezett törvényhatósági bizottsági tagjai a következők:

1. Lukács Ödön ny. miniszteri osztályfőnök. 2. Baróthy Pál kir. ügyéségi elnök. 3. Olasz Béla dr. ügyvéd. 4. Ajtay Gyula gyógyszerész. 5. Arvay Árpád országgyűlési képviselő. 6. Barlul László gör. kat. püspöki irodai igazgató, kanonok. 7. Bartók Sándor kereskedelmi iskolai igazgató. 8. Béres Károly nyomdatulajdonos. 9. Brösztel Lajos kanonok. 10. Csernák Béla ref. lelkész. 11. vitéz Csethe József szkv. őrnagy. 12. Istvánffy József erdőmérnök. 13. Daróczy Kiss Lajos újságíró. 14. Demetrovich Elek pénzügyigazgató. 15. Domokos László ny. táblabíró. 16. Emődi János ny. vasúti tisztviselő. 17. Erdélyi Szever dr. ügyvéd. 18. Fazekas Lajos iparos. 19. Fenesy László építész. 20. Ferenczy Béla nyomdász. 21. Fildán Emil táblai tanácselnök. 22. Hermann Lajos püspökségi erdőtanácsos. 23. Horváth Árpád, a Kereskedelmi Csarnok elnöke. 24. Halász Gyula apátplébános. 25. Imrik S. Zoltán preláthus-kanonok. 26. Kaczián Kálmán dr. ügyvéd. 27. Kortsmáros László ny. iskola igazgató. 28. Kovács Árpád dr. ügyvéd. 29. Krausz Smuel vállalati igazgató. 30. Krüger Jenő dr. ügyvéd. 31. Lestyán

Endre preláthus-kanonok. 32. Materny Imre ág. ev. esperes. 33. Máthé Pál magántisztviselő. 34. Medvigy Ferenc dr. gyógyszerész. 35. Medvigy Gábor dr. táblai tanácselnök. 36. Mónus Sán-

dor cipőgyáros. 37. Oswald Aristid főgimnáziumi igazgató. 38. Paál Árpád orszgy. képviselő. 39. Pataki András ékszerész. 40. Patkó Elemér dr. orszgy. képviselő. 41. Petácz Endre dr. államv. főtanácsos. 42. Pintér István mérnök. 43. Popovici Vazul gör. kat. főesperes. 44. Schilling Árpád dr. orvos. 45. Schriffert Bela dr. püspöki helynök. 46. Sebő Mihály dr. ügyvéd. 47. Sulyok István ref. püspök. 48. Szabó János építőipari munkás, felsőházi tag. 49. Szabó Károly ipartestületi elnök. 50. Szabó Lajos dr. ref. lelkész. 51. Szeghalmi Sándor dr. ügyvéd. 52. Székely Lajos kertész. 53. Szőke Ferenc dr. főorvos. 54. Thury Kálmán dr. táblai elnök. 55. Varga Jenő ny. főhadnagy. 56. Verzár István dr. igazgató főorvos.

Április 2-án tartják meg a törvényhatósági bizottság alakuló gyűlést

A törvényhatósági bizottság alakuló ülését április 2-án, vagy 3-án tartják meg. Dr. Hlatky Endre főispán szerdán érkezik haza Nagyváradra és akkor döntik el a végleges időpontot.

Az újonnan kinevezett törvényhatósági bizottság 3 tagja nem tartózkodik Nagyváradon. Soós István dr. polgármester kinevezésük alkalmából táviratilag üdvözölte őket.

Az alakuló ülésre vonatkozólag egyébként máris megkezdtek az előkészületeket. A polgármester intézkedett hogy a nagytermet hozzák rendbe.

Megkezdtek a meghívott vendégek névsorának összeállítását is. Meghívást kap Czifra Kálmán dr. vármegyei főispán, vitéz dr. Nádányi János alispán, Beóthy László nyug. miniszter, a helyi vitézi szék. Nagyszalonta polgármestere, Kolozsvár és Debrecen főispánjai és polgármesterei, Bu-

dapest főpolgármestere és polgármesterei, a belügyminisztérium városi, vármegyei és személyi ügyosztályának vezetői, a minisztereinkétség, valamint Csütöry Emil székeshérvári polgármester, aki eddigi városunk érdekében kifejtett munkássága folytán hervadhatatlan érdemeket szerzett. Csütöry Emil a polgármester személyesen hívta meg.

KOLERAJARVANY HONGKONGBAN
Newyorkból jelentik: (NTI) Hongkongból jelentik, hogy az utolsó 2 napban 89 kolera megbetegedés történt. A kolera megbetegedések legtöbb esetben halálosak voltak.

KÉTSZÁZ BANYASZT ELTEMETT A ROBBANÁS. Tokióból jelentik: (NTI) Az egyik okutai szénbányában nagy robbanás történt. Kétszáz bányász a romok alzártak.

Japán háborús beavatkozása egyre jobban előtérbe kerül

Macuoka külügyminiszter a szovjet kormány különvontán utazik Moszkvába. — Japán beavatkozás esetén az amerikai segítség értéktelenné válik

Hszin-Kingből jelentik: Macuoka japán külügyminiszter, aki tudvalevőleg utban van Moszkva és Berlin felé tegnap este Oktor mellett átlépte a mandzsu-szovjetorosz határt. A Szovjet innen különkocsit bocsátott a japán külügyminiszter rendelkezésére.

Moszkvából jelentik: A moszkvai japán nagykövét látogatást tett a Szovjet külügyi népbiztosnál.

Budapestről jelentik: Lapjelentések szerint Rómában számolnak Japán közeli beavatkozásával a háborúba. A fasiszta egyetemi ifjuság hivatalos lapja, a Libro e Moschetto hosszabb cikkben fejti ki, hogy Japán beavatkozása egyre jobban előtérbe kerül.

A német külügyminisztériumnak nincs ideje arra, hogy szalmacsépléssel foglalkozzék

Berlinből jelentik: (MTI) Berlini politikai körökben Roosevelt szombati beszéde egyáltalán nem talált visszhangra. Diplomáciai körökben rámutatnak arra, hogy kizárólag a német sajtó az a szerv, amely ezzel a beszéddel foglalkozhat. Roosevelt megkapja a német nép megfelelő választ. Olyan időpontban, amikor annyi és fontos ügyet kell megfontolni

a Wilhelmstrassen nincs idő arra, hogy szalmacsépléssel foglalkozzanak.

Berlinből jelentik: (NTI) A Deutsche Diplomatisch Politische Korrespondenz Roosevelt legújabb elhangzott beszédéről ezeket írja: Északamerika mostani kormánya hajlandónak látszik arra, hogy sutha dobja az első elnöknek, Washingtonnak elveit és Monroe tételét.

Roosevelt elnöknek nincs meg hozzá a bátorsága, hogy nyilatkozzon megmondja, mit akar tulajdonképpen? Szándékait a mögő az ügy mögő rejti, hogy a demokráciákat kell megoltalmazni, mintha Görögország demokráta volna.

Szándékait azzal okolja meg, hogy a tengelyhatalmak nem csupán saját területükön akarják kipusztítani, a választások útján létrejött kormányformákat, hanem Amerikában is. A mostani elnöknek terve, világos, hogy szájaíze szerinti világrendet akar rájukmálni az emberekre. Egy olyan állam, mint az Egyesült Államok maga is felelős a Versaillesban elkövetett tébolyult igazságtalanságokért. Nem tarthat jogot arra, hogy vezető szerepet töltsön be Európa új-játeremtésében, vagy a világ újjáépítésében.

A belgrádi angol követ tanácskozása Cvetkovics miniszterelnökkel

Belgrádból jelentik: (MTI) Campbell belgrádi angol követ hétfőn délelőtt hosszas megbeszélést folytatott Cvetkovics miniszterelnökkel.

Berlinből jelentik: (MTI) A Wilhelmstrassen ismételtén kijelentették, hogy azok a külföldi jelentések, amelyek

szerint állítólag tárgyalások folynak Olaszország és Görögország között fegyverszünet megkötése tárgyában, merő kitalálások.

Berlin politikai körökben rendkívül nagy figyelemmel kísérik azokat a külföldi jelentéseket, amelyek az angol csapatok Görögországba való partraszállásáról szólnak. Egy külföldi újság-

írónak erre vonatkozó kérdésére a Wilhelmstrassen azt a felfogást hangoztatták, hogy Németország a döntést nem ilyen jelentések alapján, hanem kizárólag saját értesülései nyomán hozza meg. Egyébként Németországnak Görögországhoz való viszonya tisztázását a Wilhelmstrassen felesleges ismétlésnek tartanak.

Anglia ma ostromlott várhoz hasonlít

Szofiából jelentik: (MTI) A Slovo című lapban meglepéssel mutat rá egy tábornok, hogy Bulgária elfoglalta az őt megillető helyet abban a szövetségben, amely a háromhatalmi egyezményt aláírt országokat egyesíti. — Hangsúlyozta, hogy Anglia hejdan a

tengerek ura volt, ma ostromlott várhoz hasonlít. Az angolok az Egyesült Államokba vetik minden reményüket. Az amerikai segítség gyakorlati értéke kétséges, de még inkább ilyené válik, ha Japán beavatkozik. A háboru ki-menetele iránt az ellenségnek nem lehet kétsége.

Amerika egyelőre nem nyújt segítséget Törökországnak

Belgrádból jelentik: (MTI) A Vecse című lap berlini értesülése szerint keddre várják Inonu török köztársasági elnök futárának megérkezését. Ez hozza magával az elnök levelét, melyben válaszol Hitler üzenetére. Hivatalos körök remélik, hogy a futár kedvező választ hoz magával.

Newyorkból jelentik: (NTI) Roosevelt egy kérdésre válaszolva kijelentette: jelenleg nem vették fontolóra azt a kérdést, hogy Amerika Törökországnak segítséget nyújtson, minthogy csak azok az országok számíthatnak megse-

gítésére, amelyek támadások ellen védekeznek, vagy a jövőben lesznek kénytelenek támadásokat visszaverni.

Március 27-én érkezik Berlinbe Macuoka külügyminiszter

Sanghaiból jelentik: Macuoka külügyminiszter március 27-én érkezik Berlinbe, ahonnan három napig tartó tanácskozás után Rómába várják. Az ott folytatandó tanácskozás után visszatér Berlinbe, ahol négy-öt napot tölt. Japánba április végén érkezik vissza.

Döntő szakaszba jutott a japán-kinai háború

Békejavaslatok érkeztek a japán kormányhoz

Tokióból jelentik: (NTI) Nishio Nishi tábornok, a kínai japán haderő eddigi főparancsnoka a japán fővárosba érkezett. Kijelentette, hogy a kínai háboru most döntő szakaszba jutott. Fontos, hogy a nyomást még tovább fokozzák, ezért növelni kell a harcban vetett katonák létszámát.

Rómából jelentik: (MTI) A Popolo di Roma távolkeleti tudósítójának jelentése szerint kínai csungkingi újságíró

korokban híre terjedt, hogy békejavaslatok érkeztek a japán kormányhoz. Ezek a javaslatok a következő 3 ponton alapszanak:

1. Kína elismeri a Mandzsuria és Kína északi részére vonatkozó japán érdekeket.
2. Kína csatlakozik a háromhatalmi egyezményhez.
3. Japán nem kér pénzügyi jóvátételt Kínától.

Elkészült a zsidótörvény erdélyi végrehajtási utasítása

Budapest. (Saját tudósítónk telefonjelentése) Tegnap délelőtt az igazságügy-minisztériumban értekezlet volt, amelynek során elkészült a zsidótörvény Erdélyre vonatkozó végrehajtási utasítása. A végrehajtási utasítást néhány napon belül nyilvánosságra hozzák.

Egyhangulag elfogadta a pénzügyi bizottság a zárszámadást

Budapest. Magyar Távirati Iroda jelenti: A felsőház pénzügyi bizottsága hétfőn Baranyai Lipót elnöke alatt Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter és Varga Imre számszerki elnök jelenlétében letárgyalta a magyar állam 1938-39. évi zárszámadását és a legfőbb állami számvevőszék erre vonatkozó jelentéseit. A zárszámadást Czettler Jenő ismertette minden részletre kiterjedő jelentésében. Szüllő Géza és Wekerle Sándor felszólalása után a pénzügyminiszter válaszolt. Ezek után a bizottság az állami zárszámadást egyhanguan elfogadta.

Az Alsókörsoldal felemeli szavát

A feledhetetlenül szép március tizenötödiki ünnep minden színe, mely bangulata meg elevenen él a felkünkben. A szemünk még tele van a lobogók színével, a felsorakozó sokaság lelkes lángolásával, a szívünkben ott zúg a Magyar Hízekegy és a Himnusz, s hinni sem mertük volna, hogy akad ebben a városban ünnepontó is. De hát úgy látszik, hogy akad. Erről számol be az a nyílt levél, amelyet az Alsókörsoldal egy derék magyar polgára küldött be hozzánk s amelyet teljes egészében, minden kommentár nélkül az alábbiakban közlünk:

NYÍLT LEVÉL

Kedves Doktor Ur!
Március 15-én meglepetéssel láttam, hogy az Ön hérbeadott hírtájkán, az alsó Körs-oldal 56. szám alatt lévő házán, nem volt kitűzve a magyar lobogó. Rögtön az elmuitt év május tizedike jutott eszembe, amikor a hegyről három magyar földműves gazdát kísért be a hegyőrség, meri elmulasztották a román trikolor kitűzését a román nemzeti ünnepen. Mivel jól tudtam, hogy az Ön házánál is van piros-fehér-zöld lobogó, csupán jóindulatból fölkiáltottam az ön hérlőjének. Erdélyi szomszédnak, hogy „ne felejtsek el kitűzni a zászlót...”

Erre azt a feleletet kaptam, hogy „nincs nálunk magyar lobogó, mert nem vett a doktor ur!”

Kedves Doktor Urám, nekem semmi béleszólásom nincs abba, hogy ki lobogozza fel a házát és ki nem, de tessék elhinni, nagyon sértette a szememet, hogy huszonkét év után az első nemzeti ünnepen, amikor kivétel nélkül minden házon lengett a piros-fehér-zöld lobogó, csak pont az ön háza hírbódott meg szürke hétköznapiságban, egyetlen szál nemzeti színtű szalag nélkül.

Hihetetlen sok rosszindulat kellett ahhoz, hogy az ön román hérlője, egy jóakarati felhívásra sem volt hajlandó fellobogozni házát, holott az egész hegyalja tanu rá, hogy a szeptember 6-iki felszabadulás napján, vadonat új piros-fehér-zöld zászló lengett a lakóházán. Jelen soraimat csupán jószomszédi figyelmességből tettem, nehogy ön is úgy járjon a jövőben, mint a fent említett három magyar gazda, az utolsó „zece májon” Jósomszédi üdvözlettel!

TÓTH FERENC,
gazdálkodó,
Alsó Körs-oldal 58.

A földközi tengerihelyzet

A német légihaderő

beavatkozásával újabb fajezetéhez érkezett a földközitengeri háború.

E jelentőség helyes értékelésére idézzünk emlékeztetőnkbe néhány tény és történelmi tapasztalatot a Málta szigetsoportra vonatkozólag. Sziklás talaján semmi sem terem. A középkorban állítólag minden Máltában kikötő hajónak előirt mennyiségű termékeny földet kellett beszolgáltatnia. A sziget termelése ennek ellenére sem elegendő még ma sem a lakosság és a helyőrség burgonya, hagyma és paradicsom szükségletének kielégítésére, sem pedig létfonatos javak — hus, zsirfélék, szén, olaj, fa és egyébek, elsősorban Angliából és Olaszországból való cse-kereskedelem utjának beszerzésére.

A sziget tehát nem életképes magára hagyva stratégiai jelentőségű központi földközitengeri fekvésének köszönhető. Emiatt képezte Málta vizsály tárgyát a beltenger mindenkor hatalmai között: nevezhetjük őket phöníciaiaknak, görögöknek, rómaiaknak és punoknak az ókorban, vagy Keletrómai-Császárságnak és Ozmán-Birodalomnak a középkorban ugyanúgy, mint Franciaországnak, vagy Angliának az újabb időkben.

Máltát

a brit birodalom egyik legersőbb támaszpontjává építették ki és az is maradt egészen a világháború utáni idő-ig. Csak az abesszin konfliktus alkalmával tűnt ki a sziget helyzetének természetellenessége, a határtól tengereken folyó modern háború megváltozott körülményei miatt: az angol flotta kiűrtette Máltát, mert tartott az olasz tengeralattjárók és légihaderő támadásaitól és visszahúzódott a Földközi tenger kijáróhoz — Gibraltárra és Alexandriára.

Ez természetesen nem akarta a központi állomásról való végérvényes lemondást jelenteni. Ellenkezéleg, a válság elmúltával még jobban kijelítették és megerősítették a szigetet, ha nem is azért, hogy kiindulópontul szolgálhasson földközitengeri hatalmak elleni támadásoknál — nem ez az idő már lejárt — hanem Egyiptomra és a Közelkeletre való tekintettel, a Földközitengeren át vezető utak védelme céljából. Mert, ha át is helyezhetik Anglia indiai-óceáni kereskedelmi hajóforgalmát, szükség esetén a Földközi-tengerről a 14 nappal hosszabb afrikai körüli útra, az mégis sokkal inkább nehezebb esne, ha nem a Földközi-tengeren át, hanem csak Afrika megkerülésével juthatna el Egyiptomba.

Gondoljunk csak meg, hogy ez a hosszabb út 8500 tengeri mérföld az angol csatorna kikötőitől számítva. Hogy az

Anglia — Alexandria-i távoiság 9 és fél nap alatt abszolválható a Földközi tengeren át, de 36 és fél napot jelent — vagyis kereken 27 nappal többet — Afrika megkerülésével. Így érhető ha Británia csatahajóinak felét a Földközi tengerre küldte Itália hadüzenete után, a hozzátartozó repülőgépanyahajókkal, cirkálókkal és torpedórombolókkal együtt, az Egyiptommal való összeköttetés fenntartása érdekében.

Érthető arra irányuló igyekezte, hogy Máltát, mint a kelet felé menő hajókaravánokat biztosító harceroők támaszpontját, használható állapotban tartsa nagy erők lathatása árán is. Mert Egyiptom jelentősége inkább nőtt, mint csökkent az utolsó 50 esztendő alatt és Bismarck 1882-ben tett kijelentése még ma is helytálló:

„Angliának épp olyan szüksége van Egyiptomra, mint a mindennapi kenyérre a Suez-csatorna miatt. Egyiptom olyan, mint az ideg a nyakcsigolyában, amely a gerincoszlopot köti össze az aggyal”.

Az Egyiptom és a Suez-csatorna eleni fenyegető olasz támadás miatt kényszerült Anglia a világbirodalom minden részéből összetoborzott szárazföldi haderő felállítására Egyiptomban. Föltételezhető azonban, hogy e hadsereg az egylőrel elért eredmények ellenére is több gondot okoz a briteknek, mint amennyi örömet.

Angol szakemberek

minduntalan hangsúlyozták Anglia bölcs eljárását felemelkedésének századaiban már a világháború előtt, midőn szövetségeseivel viseltette a szárazföldi háborukat, saját erejét pedig a tengeri utak biztosítására és a támadásra: tengeriutakozatokra és blokádkra összpontosította.

Ezek a hangok a világháború után sem szűntek meg kormányuknak tető szemrehányásaikkal: a kormány főnák dolgot követett el akkor, amikor mind nagyobb és nagyobb hadsereggel kötötte le magát a francia harcshírtérén ahelyett, hogy kizárólag tengeri-háborúra szorított volna. Anglia mindezen tapasztalatok és helyes megfontolások ellenére erős hadsereg felfegyverzésére kényszerült Északafrikában. De ez a hazai hadszíntér helyzetének megnehezítését vonta kényszerűen maga után, pedig a döntés itt, a hazai vizeken várható véleményünk szerint.

A földközitengeri részletesikerek után igyekeztek a brit kormány tagjai meggyőzni a világot és a népet arról, hogy a háború sulypontja nem a hazai vizeken van hanem a Földközi tengeren.

De az az állítás, hogy a háború sulypontja a szigetország körül vizekről a Földközitengerre helyeződött át, arcul csapását jelenti a brit hagyományoknak. Azt kérdezzük önkéntelenül: a hazai főhadszíntér angol hajózásának és tengerihatalmának fenyegetett helyzetét jelenti-e ez, vagy azt a megterhelést inkább, amelyet a kényszerült északafrikai szárazföldi hadviselés okoz az angoloknak ugyannyira, hogy kibuvót kénytelenek keresni önmaguk számára?

Az angol flotta fele szükséges a földközitengeri hatalmi helyzet fenntartására. És ha a csatahajók nem is használhatók kellőképpen a szigetországban, repülőgépanyahajókról, cir-

kálókról és torpedórombolókról aligha állítható ilyesmi.

Ehhez járul még az északafrikai nagy haderő össze-utánpótlása, ami állandóan emészti a hajóteret. Hajóterben pedig igazán nincsen valami nagy bőség. E kényszerhelyzetben tehát — ha török ha szakad — meg kell próbálni az utánpótlásnak legalább a legrövidebb uton való lebonyolítását. Vagyis biztosítani kell a 9 napon földközitengeri utat, nehogy a 36 napig tartó, afrikakörüli út megtételére kényszerüljenek Británia kereskedelmi gőzösei.

A helyzet feszültsége

a szárazföld és tenger egymásra gyakorolt váltakozó hatása tehát tisztán látható: Anglia nem mozdíthat le az északafrikai hadseregről — de mindaddig, amíg ez fennáll nélkülözhetetlen az erős földközitengeri angol tengerihaderő jelenléte, még ha átmeneti szükség is lesz egykor a harcikötőlékekre a hazai vizeken. Az angol földközitengeri hatalom mindennemű gyöngeítése végveszéllyel fenyegeti az afrikai szárazföldi haderőt.

Ebben a nehéz helyzetben érte Britanniát a német zuhanóbombázók varratlan támadása. Eppen akkor, mikor az angol földközitengeri flotta Gibraltárból és Alexandriából ötven egységei találkoztak a szicíliai szorosnál hogy biztosítsák egy különösen értékes utánpótlást szállító hajókaraván útját.

A német támadás villámszerűen rávilágít a helyzet veszélyességére. Az angol hadvezetés gondolkodóba esett afelőtt, hogy nem engedte-e túl könnyen a csábításnak olyan főlényt biztosító szárazföldi haderő felszerelésénél, amely igénybe vette az Empire összes erőit és segédesszközeit.

Mi lesz a következménye annak ha Málta, mint az átmenő forgalom támaszpontja hasznavehetlenné válik?

Ha a Földközi tenger bezárul az utánpótlás előtt? Ha az északafrikai angol hadsereg kezdődő nehézségei súlyosbodni fognak az olaszok újabb offenzív nyomása következtében? Az esetben e hadszíntér mindég újabb és nagyobb, más szinterekről elvonandó erők bedobását fogja megkövetelni. Mert Británia kénytelen minden lehetőt elkövetni a közvetlen összeköttetés fenntartásáért. És mégis, ugyanakkor már preventív intézkedésekre kényszerül arra az esetre, ha hiábavalónak bizonyul minden erőfeszítése, ha az utánpótlást szállító értékes gőzösoket nem teheti ki többé a földközitengeri ut bizonytalanságainak.

Intézkedésekre kényszerül arra az esetre is ha a hajók 9 helyett majd csak 36 napos ut után érkeznek rendeltetési helyükre. Ez azt is jelenti, hogy Egyiptomban anyagát és tartalékokat kell felhalmozni a mindeanapos szükségleteken felül, ami viszont ismét jóval több hajóteret igényel.

Nyugtalanító kérdés lehet Anglia számára hogy képes lesz-e afrikai hadseregének ellátására a földközitengeri megkerülésével? Mert nemcsak elvesztéséről van szó, hanem elsősorban a hajóteréről, melynek igénylése megsokszorozódik az óriási kerűlő ut miatt.

De probléma e hajókaravánok harceroők által való kísérése is, hiszen olyan ut, amelyen a kereskedelmi gőzösoek egyenként és védtelenül közlekedhetnek, sehol sincsen többé Nagybritánia számára.

Mikor éri el tetőpontját ez a feszültség? Mikor köszönt be Anglia e nyomorúságos helyzetének napja — nem tudjuk. Azt azonban halottuk az angolok szájából, hogy már a zuhanóbombázók első támadása is súlyosan érintette őket, annyira súlyosan, hogy az egész északafrikai hadszíntér jelentőségének hangoztatásával is felhagytak hirtelen. Másrészt miéért kürtölték volna világgá hogy: „Könyörtelenül közlekedj a döntés órája a nyugati fronton. Mert itt fog eldőlni — és sehol máshol a győzelem vagy háborúvesztés sorsa”. A Földközi tenger nagy fontosságán azonban ez az angol híresztelés nem változtat. (B. V.)

Meghalt Titulescu

A volt román külügyminiszter pályafutása és bukása

Cannesből jelenti a Német Távirati Iroda: Titulescu Nicolae, Románia volt külügyminisztere egy cannes-i szállóban lévő lakásán hétfőn éjszaka 23 óra 45 perckor, 58 éves korában meghalt. Titulescu hosszabb ideje betegeskedett. Súlyos tüdőbaja volt és ez végzett most vele.

A volt román külügyminiszterben Magyarország egyik legnagyobb elismertsége szállt sírba. Titulescu 1917-ben, mint Románia pénzügyminisztere tünt fel, de működését nagyrészt Genfben fejtette ki és igyekezett a trianoni sirt minél mélyebbre ásní Magyarország számára. A saint-germani és trianoni békekonferenciákon is képviselte Romániát, majd 1920-tól Genfben, a Népszövetségél lett Románia képviselője. E minőségében gyakran szembekerült gróf Apponyi Alberttel is, akivel éles harcot folytatott a magyar igazság ellen. 1922-ben londoni nagykövetté neveztek ki s az angol fővárosban egy-

szen 1927-ig hallatlan fényűző életet folytatott. 1928-tól 1932-ig ismét londoni nagykövet volt, amikor Románia külügyminisztere lett s négy éven át töltötte be ezt a tisztséget. Ez idő alatt kötötte meg a román-orosz egyezményt, ami később kegyvesztett ségéhez vezetett. 1930-ban a Népszövetség elnökeül választotta meg.

A Kisantant életű lelke volt Titulescu s ha tőle függ, Magyarországot teljesen szétdarabolta volna. Ez a terve azonban szerencsére nem sikerült. Később, túlzó szovjetbarát politikája miatt, teljesen elejtették, sőt a Vaszgárda többszörösen merényletet is kísérelt meg ellene. Cannesben mindenkivel elhagyatva, nagy művének, a Kisantant hosszúszövetségének felbomlása után ő is jobblétre szenderült. A halottnak kijáró tiszteleten kívül a magyar nép semmiféle részvételt nem érez halála alkalmával.

Hirdessen a Magyar Lapokban

Frenczel Sándor

tükör és üvegcsiszolda

Tábla-üveg nagy raktár

Képeretezés

Melegágyrámak és üvegek

Nagyvarad, Szt. János u. 44-48.

Telefon: 19-13

A Belvárosi mozgóban: Szerdán utoljára
A kegyelmes úr rokona
 Csütörtöktől: **A két fogoly**
 Zilahy Lajos regénye után.
 Bajor Gizi, Jávor, Rajnay, Agay Irén, Bilicsy, stb.

Telf. 13-51. Korona Filmszínház Kossuthu. 1
 Már csak két napig
Egy asszony három élete
 a filmek filmje
 Bette Davis és Charles Boyer-val
 előadások kezdete: 3, 6 és 9 órától.

Az APOLLOBAN **Megszóltak az Elnémult harangok**
 Kiss Ferenc, Lukács Margit, Nagy István.
 égető aktualitású filmóriása.

Magyarország erélyesen visszautasítja Amerikának a magyar állami életbe való beavatkozását

Mivel indokolja az Egyesült Államok kormánya a magyar követelések befagyasztását?

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Külföldi hírügynökségek és rádióállomások közlése szerint — mint röviden már közöltük — az Egyesült Államok kormánya az ottani magyar követeléseket, amint 11 másik állammal szemben már megtette, befagyasztotta. Formális hivatalos értesítés erről az intézkedésről és arról, hogy pontosan mit jelent ez, nem érkezett, mincs azonban kétség azirányban, hogy az intézkedés valóban megtörtént és a beérkezett közlések tartalmából megállapítható, hogy e szerint a magyar követelések zár alá vételéről van szó. Hogy ezek feletl mennyiben és kiknek lehet rendelkezni a jövőben, arról nincs értesítés. Kétségtelen, hogy a zárlat első sorban azokra az összegekre vonatkozik, amelyek az Egyesült Államok polgáraival fennálló adósságok szolgáltatásainak céljaira már régebben készletben voltak. Ezek lényegében már az Egyesült Államokbeli hitelezőket illeti és ezek folytán a zárlat első sorban ezeket a hitelezőket érinti. Hogy ezenfelül mi kerül zárlat alá, az egyelőre tisztázatlan. A magyar bankok csak annyi pénzt tartottak az Egyesült Államokban, amennyi a fizetések teljesítéséhez okvetlenül szükséges volt. A magyar kormány mindenestre gondoskodik a magyar érdekek megvédéséről.

sincs. Magyarország évezredes alkotmánya mellett saját törvényes szervei vezetésével folytatja saját önálló államéletét és német részről semmiféle kísérlet sem történt arra nézve, hogy Magyarország szuverenitásán csorba ejtessék. Amennyiben az Egyesült Államok a Németország és Magyarország között a sorsközösségen alapuló szoros barátsági viszonyt és az ebből folyó szoros gazdasági együttműködést német uralomnak nevezik, azt Magyarország szuverenitásába való legilletékelenebb beavatkozásnak kell tekinteni, mert ebből az a következmény vonható fel, hogy amerikai felfogás szerint Magyarország állami életének csak oly irányban szabad fejlődnie, amely az Egyesült Államok érdekeinek politikai beállítottságában megfelel és ha Magyarország ettől eltér s az Egyesült Államoknak nem tetsző fél lép együttműködésbe, akkor az a vád éri, hogy más nép politikai uralma alá kerül.

rül. Az amerikai nép előtt mindenkor tiszteletben álló szabadság fogalmának illetlen való értelmezését a magyar nemzet elutasítja magától.

London felfigyelt Amerika intézkedésére

Londonból jelenti: (MTI) A Financial Times írja: Azt a hírt, hogy az Egyesült Államok államkincstári hivatala elhatározta a magyar tulajdonban lévő követelések befagyasztását, a londoni Cityben érdeklődéssel fogadták. A magyar követelések jövője tekintetében még nem történt elhatározás. Az Egyesült Államok valószínűen az a megfontolás vezette erre a cselekményre, hogy az Egyesült Államoknak nincs különleges számlarendszere a Magyarországgal való pénzüveletek céljaira és így nincs módja arra, hogy ellenőrizze a két ország közötti műveleteket.

A „Magyar Lapok” gyűjtése az árvizkárosultakért

Túl az ötezer pengőn

Megmozdultak a munkások, az egyesületek és az iskolák

Gyönyörű jellemvonása az a magyar népek, hogy megpróbáltatások idején mindenki másnál nagyobb, hősiessé tud lenni. Kicsinyje és nagyja egyaránt. Lehet, hogy máskor széthúzzunk, pártokra szakadunk. Lehet, hogy nem értünk egyet még jelentős politikai kérdésekben sem. A veszély, a baj, a sors csapása azonban összekovácsol bennünket.

Amikor megkondult a vészharang a dunamenti falvakban, egy emberként dobtant meg a nemzet szíve. S most ebből a szívdobbanásból országos segítő mozgalom lett. Egyek letünk az áldozatkészségben.

A Nemzeti Munkaközponthban tömörült nagyváradi munkásság jár elől nemes példájával. A Hungária szőrmegyár, a „Carmen” cipőgyár, a

Halász redőnygyár munkásai már bebizonyították, hogy amit vezérük, Szabó János közműves, felsőházi tag mondott a bevonulás napján Kormányzó Urunknak, való igaz: a vízszacsaló részek magyar munkásait mindenkinél jobban megacélozta a 29 éves szenvedés. Tudja meg hát ennek az országnak minden fia, hogy Nagyváradi magyar munkásai fényesen kiállotta az első nagy próbát.

Követendő példát adott a Halász redőnygyár munkássága is, továbbá a Nagyváradi Sportegylet és választmánya is.

A nagyok mellett a kicsinyek is kivesszik a maguk részét az áldozatkészségből. Az Orsolya Zárda gimnáziumának elsőosztálya is jelentkezik a maga gyűjtésével. Ártatlan gyermeki szívek melegét jelenti ez az árvizkárosultaknak. És azt, hogy példájuk megmozgalja a többi iskolák osztályait is.

Eddigi gyűjtésünk 4493 51 P
 Ujabb adományok:
 A Nemzeti Munkaközponthban tömörült Carmen cipőgyár összes munkásainak adománya. Nagyvárad 428 — P
 N. N., Nagyvárad 5 —
 Zimányi Gyula jzö, Szőlős 1.25 „

A barátság és gazdasági együttműködés nem jelent idegen uralmat

A MTI jelenti: A magyar követelések befagyasztásával kapcsolatban és mintegy annak politikai megokolásául egyes amerikai organumok azt állították, hogy Magyarország német uralom van. A MTI ezzel szemben a következőket tartja szükségesnek leszögezni:

A magyar közvélemény nem először tapasztalja, hogy egyes népek megdöbbentő tájékozatlanságot árulnak el a magyarországi viszonyokkal szemben. A tájékozatlanságnak az a foka, amelyet a fenti állítás árul el, egyenesen elképesztő. Minden Magyarországon élő, normális ítélőképességgel rendelkező egyén könnyűszerrel megállapíthatja, hogy Magyarországon semmiféle idegen uralom, így német uralom

- Özv. Nyugdíjas Asszony, Nagyvárad 5.— „
- Gönczi János fűszerkeresk Bihardiószeg 5.— „
- Ifj. Péntes Lajos okl. ácsm. Nagyvárad 5.— „
- Halász Testvérek Zár- és redőnygyár munkásainak adománya az árvizkárosultak felsegélyezésére: Id. Gramatik Ferenc 2, Eterer Sándor 2, Muszka János 2, Spitz Dezső 1, Drümmer Dezső 1, Tóth László 2, Szegő Kálmán 2, Halász László 1, Kosztin István 1, Luczák János 1, Vajna János —50, Ifj. Gramatik Ferenc —60, Vass Dániel 1, Okos István 1, Halász Imre 1, Takár Margit —50, Gecsei József —50, Maczák József —50, Meszner József 1, Friedmann Ernő 1, Breiner József 1, Gáll József 1, Redei Sándor 1, Kirode Margit —50, Lőrincz József 1, Bódis Gáspár —60, Kohelkó József 1, összesen 28.70 „
- A Nagyváradi Sportegylet és választmányi tagok: Nagyváradi Sport Egylet 50, vitéz Nadányi János társelnök 10, dr Szeghalmy Sándor elnök 10, vitéz dr Keszthelyi Zoltán 10, Ajtay E. Gyula 10, dr Roszkopf Béla 10, Hegedűs Imre 10, Kasza Árpád 5, Südy Jenő 5, dr Lintner Béla 5, összesen 125.— „
- Az Orsolya Zárda I. gimn. növendékei: Gyurtsik Magdolna 1.41, Mülller Ingeruth —60, Grünfeld Katalin 1.06, Klein Hannelore 2.44, Papp Ilona Olga 1.32, Moldován Szilvia és Nelli 4, Lustyák Erzsébet 1, Fehér Katalin —48, Harsányi Adrienne 1, Lőrincz Kornélia 1, Topsál Éva —10, Papp Mária 1, Róna Irén 1, Pércsy Margit —06, Rednik Magdolna —50, Kaposvári Mária —10, Deutsch Olga —20, Tanhöffner Frida 1, Szeri Emma —22, Szebeni Mária —60, összesen 19.09 „

A marostordai románság a szentistváni birodalom mellett tett hűségfogadalmat Zászlóavatás a házmánfalvi márciusi ünnepeken

Marosvásárhelyről jelenti Maros-Torda megyében Háznánfalva községben, a község lakossága március 15-én hazafias ünnepség keretében zászlót ajándékozott az állami elemi iskolának. Az ünnepségen felszólt egy román nemzetiségű kiscsajda és egy román nemzetiségű és anyanyelvű mérnök, a szentistváni birodalom iránti hűségre buzdítva a lakosságot. Hangzottatta, hogy ezeréves igazságot épül fel a szentistváni birodalom Feleszólt még a tanfelügyelő is.

Fényképezett március 15-én?

Felvételeit gondosan kidolgozza

MAJOR VILMA

fényképezési szaküzlete és amatőr laboratoriuma
 Nagy Sándor utca 1 szám alatt. Del-Ka mellett.
 Tekintse meg a kirakatban a március 15-iki riportfelvételeket.

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
SZILAGYI DEZSO-UTCA 5 SZAM.

ELOFIZETESI ARAK: Egész évre 30,
félre 15, egy óra 2.50 pengő
Egyes szám ára 10 fillér
Telefon: 12-27.

Postatakarékpénztári csekk számlánk
száma: 72.301.

Kéziratokat nem örünk meg és nem
adunk vissza

A KORMÁNYZÓI PÁR LÁTOGATÁSA AZ OTI BALESETKÖRHÁZBAN. Budapest. Magyar Távirati Iroda jelenti: Március 17-én, délelőtt 11 órakor a Kormányzó Ur Ófőméltósága és hitvese meglátogatta az Országos Társadalombiztosító Intézetnek fiúmei-úti Magdolna Balesetkórházát, amely legfelsőbb bejegyzéssel a Főméltóságú Asszony nevét viseli. Megtekintették az új rendelőtűtetet is. A látogatás több mint másfél órát tartott. A kormányzói pár legmagasabb megelégedésének adott kifejezést.

JÓZSEF FERENC KIRÁLYI HERCEG SZOVÁTA FÜRDŐN. Marosvásárhelyről jelenti: (MTI.) József Ferenc királyi herceg kíséretével látogatást tett Szováta fürdőn. Kíséretében volt a főispán, az alispán és a vármegyei főügyész, aki részletesen ismertette a fürdő fejlődését és jelenlegi helyzetét. A királyi herceg azt a reményét fejezte ki, hogy Szováta fürdő jelentős szerepet fog játszani és a maga részéről is megígérte, hogy hűségese protektora lesz a fürdőnek.

A kirakati verseny eredményét pénteken hirdetik ki. Nagyvárad. Saját tud. A Kereskedelmi Csarnoktól nyert értesülésünk szerint a kirakati versenyre bevezetett kereskedők üzetszámuk megemléke után a zsűri hozzáfűzte az egyes tagok pontozásának összeszámolásához. Az adatok feldolgozása hosszabb időt vesz igénybe, mint előre látni lehetett, ezért az eredmény kihirdetését péntekre halasztották el. Értesülésünk szerint az eredményt ünnepelesen hirdetik ki s arra nemcsak a bevezetett kereskedőket, de a hivatalos előkelőségeket is meghívják.

BÁTHORY SZÜCS SÁNDOR TÁBORNOK A LEGOLTALMI LIGA ELNÖKE. Nagyvárad. Saját tud. A Légoltalmi Liga elnökévé a polgármester vitéz Báthory Szücs Sándor tábornokot hozta javaslatba, aki nagy elfoglaltsága dacára is vállalta a tisztséget.

KOMJÁTHY KÁROLY AUTÓ-BALESETE. Budapestről jelenti: Komjáthy Károly zeneszerzőt, akit Nagyváradon is jól ismernek, mert a Janovics-éra idején a kolozsvári nagyvárosi színház karnagya volt, autóbaleset érte. Az éjszaka gépkocsin ment a Nagymező utcán s a Dessewffy utca sarkán összeütközött Herter Guno svájci fiatalember kocsijával. Komjáthy a felesége, Kondor Ibolya és Ajtay Andor, a Vigszínház művésze könnyebb sérüléseket szenvedtek.

A nagyvárad vas, fém és vegyi ipari munkások, március 20-án, esütőtökön fél hét órakor közgyűlést tartanak a fűzes utcai otthonban. Minden öntudatos magyar munkás ott legyen.

TEMETÉS. Gothard Vilmos 83 éves korában meghalt. Temetése kedden 3 órakor volt. Erdélyi „Concordia”.

TANONCOK BEIRATÁSA A SZAKIPARI TANONCISKOLÁBA. Ezúton hívom fel a tanonctartó iparosmestereket, hogy ujonnan szegődött tanulóikat, kiknek szerződésai az ipartestületnél már megkötötték, hogy f. hó 20-tól kezdődően az iparos tanonciskola hivatalos helyiségében (Nagyvárad, Sztaroveszky-u. 40. sz.) 3 nap alatt a délelőtti órákban (9-től 11-ig) irasásk be. Tandíj nincs, de a tanszerekért 7 pengőt, míg az ifjúsági egyesületi hozzájárulás címén 60 fillér fizetése kötelező. Szakirányú Iparos Pár Tanonciskola Igazgatósága.

Legényavatás, Lelkigyakorlat, Szent József ünnepély. Kolozsvárról jelenti: március 20., 21., 22-én, esütőtök, péntek, szombat este az egyesület Brassai u. 3. sz. alatti nagytermében lelki gyakorlat, előkészítő szentbeszéd. A szentbeszédet Bálint József mondja. Kezdeté pontosan este 7 óra 30 perckor. Március 23-án, vasárnap délelőtt 10 óra 30 perckor gyűlés az egyesület helyiségében. Innen zenekarral, zászló alatt indulás a Szent Mihály plébánia templomba. Itt 11 óra 30 perckor szentmise hallgatás közös szentáldozás. Szentmise után ünnepélyes tagavatás. A szentmisét, szentbeszédet és tagavatást Bálint József végzi. Utána az egyesületben szeretetreggeli. — Március 23-án délután 4 órakor Szt József ünnepély az egyesület Brassai u. 3. szám alatti helyiségében.

A „Biharmegyei Orvos, Gyógyszerész és Természettudományi Egylet” folyó hó 19-ikén, szerdán délután 6 órakor a dr. Kecskeméti Lipót gimnázium rajztermében szakulést tart. Tárgy: dr. Eliász Ernő: A Baselow megbetegedésének sebészete.

BUKARESTI MAGYAROK SZERVEZKEDÉSE. Az O-Romániából visszatért és menekült magyarok érdekvédelmüket egyetemesen biztosítani óhajlják. Március hó 20-án, esütőtökön este 8 órakor a Katolikus Körben lévő „Mályás-pince” helyiségében vacsorára gyűlnek össze, ahol az érdeklődő sorslátsákat szívesen látják maguk között, hogy megbeszéljék: miképpen lehetnének segítségére volt bajtársaiknak. Ha pedig szükségesnek találják a város vezetőségének támogatásával „Erdekvédelmi Szövetséget” alakítva, közösen rendezik függő ügyeiket.

ELKÉSZÜLT A VÁROSI KÖLTSEGVETÉS TERVEZETE. Nagyvárad. Saját tud. A költségvetés végleges összeállítását tervezet formájában megtörtént s azt a közeli napokban adják nyomdába. A tervezetet a megalakuló törvényhatósági bizottság ülésén választott pénzügyi bizottság fogja felülvizsgálni és jóváhagyás végett a törvényhatósági bizottság elé terjeszteni. Csak az üzemi költségvetés bonyolult, mivel az különböző költségek előirányzatokkal van összefüggésben.

VILLAMOST KÉRT A VÁROS A VÁROSI VASUTTÓL AZ EJSZAKAI VONATOKHOZ. Nagyvárad. Saját tud. A polgármester átiratot intézett a városi vasúthoz, amelyben kérte hogy a nagytámaszhoz közlekedő villamosjáratot éjjel is állandósítsák. Budapestről jelenleg egyetlen vonat érkezik éjjel fél 12 órakor, amellyel nagy tömegben érkeznek utasok a városba s nem áll megfelelő számú közlekedési eszköz a rendelkezésükre. A polgármester átiratban kérte a rendőrfőtanácsost is, lasson oda, hogy éjjel az állomás épülete előtt kellő számú kocsit és gépkocsit álljon rendelkezésre.

Szociális tanfolyam Kolozsváron. — Február 27-től április 5-ig a kolozsvári Kolping Legényegylet Brassai u. 3. sz. alatti helyiségében igen érdekes szociális tanfolyamot rendez a vezetőség. A tanfolyam előadója dr. Baráth Béla teológiai tanár. Előadások: heten, kint hétfőn, szerdán, pénteken este pontosan 7 óra 30 perckor. Előadásokat mindig vita követi. Az érdeklődés igen nagy. — Ugy a lelki gyakorlatra, az avatásra, Szent József ünnepségünkre és a szociális tanfolyamra minden rendes és pártoló tagunkat, valamint minden komoly érdeklődőt ezúton is ismételtlen szeretettel megvár és vár a vezetőség.

SZLOVÁKIÁBAN TILOS A ZSIDÓKNAK PARKOK, DISZKERTEK, DUNAPART, NYILVÁNOS FÜRDŐK LÁTOGATÁSA. Pozsonyhól jelenti: (Bud. Tud.) A pozsonyi rendőrigazgató rendeletet adott ki, amelyben megtiltja a zsidóknak az összes parkok, diszkerterek, a Dunapart, a nyilvános népfürdők, a fedett fürdők és úszócsarnokok látogatását. Kivételt csak egy népfürdő és egy rituális fürdő képez. A rendelet ellen vétőket tíz koronától ötezer koronáig terjedő pénzbüntetéssel, vagy tizenkét órától tizennégy napig terjedő elzárással sújtják.

Temetések. Antal Józsefné szül. Szabó Julianna 49 éves korában meghalt. Temetése ma volt a Havassy kápolnából az olasz temetőbe. — Kulcsár József 20 éves korában hirtelen meghalt. Temetése március 19-én délután 3 órakor lesz a közkörházból a velencei temetőbe. (Caritas)

LEGOLTALMI ES TÚZOLTÓI TANFOLYAM NAGYVÁRADON. Saját tud. Május 15 és 29-ike között légoltalmi oktató tanfolyamot rendeznek a városban, amelyen 26 légoltalmi oktatót képeznek ki, a központból küldenek ki oktatót. Az ujonnan kiképzett oktatók képezik ki ezután a házi légoltalmi parancsnokokat, azok pedig a ház lakóit. Április 15—25 és május 1—10 között törvényhatósági tűzoltótanfolyamot is rendeznek, amelyeken 50—50 személy nyer kiképzést.

KÉTEZER SZÉKELY MUNKANÉLKÜLI KAP MUNKÁT AZ ÚJ VASUTVONAL ÉPÍTÉSÉNÉL. Marosvásárhelyről jelenti: (MTI.) A széles nyomtávú vasutvonal építésénél Toldalagy Mihály gróf főispán közbenjárására kétezer, jelenleg munkanélkül álló székely kap munkát.

Közérdek vagy üzletpolitika

Az újságíró hivatása: az igazság feltételei szolgálata. Amit ezen túl a törvényesség, életrevalóság, szociális felelősség fogalmával szoktunk jelezni, az különösképpen a riporterek sajtós kötelessége. Innen magyarázható az hogy a riporterek állandóan vetikédnek egymással frissesség, szociális felelősség dolgában. Szükség van erre a versenyre. Több szem többet lát. Legutóbb semmi sem marad kiderítetlen. A vetélkedés egyébként eddig a pontig egyedül a lapokra és a riporterekre tartozik.

Ami ezen túl van, az már közügy. Ha ennek a százezres törvényhatósági jogú városnak az életében hivatalos a város minden polgárát érdeklő változás áll be — mondjuk törvényhatósági bizottságot neveznek ki az élére — ezt az ügyet nem lehet riporteri szemféltetés, ügyesség és bizonyos mellékutak szeszélyére bízni. Egyébként nem is bízzák. Azért van minden délből sajtókijelöltés a polgármesteri hivatalban. Mert ennek a városnak több napilapja és mindegyik lapnak nagy közönsége van. Joga van minden polgárnak ahhoz, hogy lapjából értesüljön városa nagy eseményeiről, tehát joga van minden lapnak ahhoz is, hogy becsületesen, aylltan hozzájuttasson az események hírvagyához.

Ismételjük: tizezres tömegeket érdeklő hivatalos rendelkezéseket nem lehet riporteri szemféltetés, fűrészség és mellékutak prédájává tenni és pedig azért nem, mert ennek már üzletpolitikai vonatkozása lenne. Hivatalos belügyminiszter rendeletet Nagyvárad törvényhatósági joggal felruházott város törvényhatósági bizottságának ki nevezését sem lehet, vagy nem szabadna ilyen vonatkozásokba belevonni.

Példával is szolgálhatunk: megérkezett a vármegyházára is a megyei törvényhatósági bizottság kinevezése s azt nagyon helyesen, sőt az egyedül elfogadható módon

kedden este egyszerre adják ki a helybeli lapársunk kivételesen és eddig még ki nem derített mellékuton egyedül, titokban megkapta azt a belügyminiszteri kinevező rendeletet, amelyet az összes nagyvárad lapoknak egyszerre, nyíltan hivatalosan a polgármesteri sajtókijelöltés, vagy főispáni közlés alapján kellett volna megkapniuk. Bennünket nem lapársunk eljárása érdekelt, hanem az háborít fel, hogy ez így megtörténhetett.

Szerkesztőségünk távbeszélőn felhívta a Polgármester Urat aki tudatta velünk, hogy az egész agyról semmit sem tud. Hivatalosan ő is csak kedden délelőtt kapta meg a főispáni hivatalból.

Felhívtuk azután a városi főispáni hivatalt, ahol a titkár adott felvilágosításokat. Felvilágosításait a következőkben adjuk:

— Megérkezett a rendelet a főispáni hivatalba. A főispán távollétében a titkár vette át. Azt nem tudja, hogyan került nyilvánosságra elő, hogyan került már előző este szerkesztői asztalra az a rendelet, amelyet a címzett Polgármester csak másnap délből vett át hivatalosan. A felvilágosítás szerint a városi főispán nincsen itthon, azután beteg is és hozzá kell fordulni további felvilágosításokért.

Természetesen fordulunk is. Sőt ettől továbbmenően érdekelnek az egész eset részletei és szálai is. Mert ezt az eljárást nem lehet rendszerre tenni ebben a városban, ahol több napilap jelenik meg és tudomásunk szerint egyik sem félhivatalosa a városnak, ellenben mindegyik lelkiismeretes és pontos tájékoztatója akar lenni közönségének.

A MAGYAR LAPOK
és ERDÉLYI NÉPLAP
szerkesztősége.

**FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ**

RÁDIÓ

SZERDA, MÁRCIUS 19.
Budapest I.

- 6.40 Ébresztő. Torna.
7.00 Hírek. Hanglemezek.
10.00 Hírek.
10.20 „Rákóczi Zsigmond.” Felolvasás.
10.45 „Díszhalak medencéje.” Mispál L. előadása.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Harangszó.
12.10 Hanglemezek.
Közben
12.40 Hírek.
13.20 Időjelzés.
13.20 Surányi Rudi cigányzenekara.
14.30 Hírek.
14.45 Műsorismertetés.
15.00 Árfolyamhírek, piaci áruk, élelmiszerárak.
15.20 Martzy Johanna hegedűl zongorán kíséri vitéz Pongrácz István Kb.
15.45 Székely Mária zongorézik.
16.10 „Amíg a marhából konzerv lesz.”
16.45 Időjelzés.
17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.15 A Rádió Szalonzenekeara.
18.00 „Hadviselés a sivatagban.” Felolvasás.
18.30 Nikola Cvepics énekel, zongorakísérettel.
19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
19.20 Kemény Ákos Jazz-zongoraszámai.
19.40 Reményik Sándor verséből előad Major Tamás.
20.00 Az Operaház zenekara. Vezényel Fridl Frigyes.
A szünetben
20.55 Külföldi negyedóra.
21.40 Hírek, időjárásjelentés.
22.00 Közvetítés a Valéria-kávéházból. Oláh Kálmán cigányzenekara muzsikál.
23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23.25 Tánclemezek.
24.00 Hírek.

SZERDA, MÁRCIUS 19.
Budapest II.

- 18.30 Olasz nyelvoktatás. Gailerani Bonaventura előadása.
19.00 Beszkárt-zenekar. Vezényel Müller Károly.
20.00 Hírek.
20.10 Kodály: Szőlőgordonka-szonáta. Előadja Magyar Gábor.
20.45 1. Disznóölés. 2. Jégvirág. Tatay Sándor elbeszélései.
21.15 Tánclemezek.
21.45 Időjárásjelentés.

CSÜTÖRTÖK, MÁRCIUS 20.
Budapest I.

- 6.40 Ébresztő. Torna.
7.00 Hírek. Hanglemezek.
10.00 Hírek.
10.20 Felolvasás.
10.45 Népviseleti ruhaszépségverseny.
12.00 Harangszó. Időjárásjelentés.
12.10 A rádió szalonzenekeara.
12.40 Hírek.
13.20 Időjelzés.
13.30 Korányi Aladár cigányzenekara.
14.30 Hírek.
14.45 Műsorismertetés.
15.00 Árfolyamhírek, piaci áruk, élelmiszerárak.
15.20 Hanglemezek.
16.15 Ruszin hallgatónknak.
16.45 Időjelzés.
17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.15 Közvetítés a Gellért-szállóból. — Illiczky László tánczenekara játszik.
17.45 A kötött élelmiszerforgalmazás kérdése!
18.10 Tahányi Mihály harmonika-hármasa.
18.30 Pillanatok koronák. Irta Ráth-Végh István. Felolvasás

SPORT

A Belgrádban szereplő magyar válogatott összeállítása

Vasárnap, mint ismeretes, a magyar válogatott nagycsapat Belgrádban vendégszerepel, míg a magyar B a jugoszláv B. válogatottat látja vendégül Budapesten. Fábian József futballkapitány összeállította a jugoszlávok ellen egy a nagycsapatot, mint a B. csapatot. Az A. csapatban Bodola szerepel a váradiak közül, míg a B-ben Kovács II, Kovács I. és Sárvári.

A válogatás érdekessége, hogy a jobbösszekötő helyére vidéki futballcsatár, a diósgyőri Berecz került. Bal hátvéd Bíró lett. A B. csapat a következő:

Csikós (Ferencváros) — Pákozdi (Elektromos), Polgár (Ferencváros), Bíró (Beszkárt) — Sárosi III, Lázár (Ferencváros) — Kincses (Kispest), Berecz (DIMÁVAG) Zsengellér (Ujpest), Bodola (Nagyvárad), Gyetvai (Ferencváros).

Tartalék: Tóth (Szeged) és Cseh (Gamma).

Sárosi dr. ügyvéli vizsgáira való készülődése miatt maradt ki a csapatból.

A jugoszlávok ellen szereplő B. csapat összeállítása a következő:

Szabó — Bohus, Kispéter — Nagy II, Tóth (Gomma) Szalay — Kovács II, Kovács I, Sárvári, Kiszely, Tóth (Ujpest). Tartalék: Havas, Négyessy, Tihanyi és Marosvári.

Az ifjúsági válogatottat így állította össze Tamássy István dr. ifjúsági kapitány: Dósa (Szeged EAC) — Lőrincz (B. Vas.) Bakos (WMTK), Németh (FTC) — Lóránt (Kőszegi SE), Rottenbiller Cs. MOVE) Hollósi Ganz). Harasnyai II. (Tokod), Borbély (Szegedi Vasutas), Beke (Kispest), Turbék (DIMÁVAG).

SZINHÁZ

Kedden este díszelőadás a Színházban az árvízkarosultak javára

A Kormányzó Ur Öfömentősége az árvízkarosultak felségélyezésére országos gyűjtést rendelt el. Bajbajutott testvéreink megsegítésére a színház ma kedden este háromnegyed 8 órai kezdettel ünnepi díszelőadást rendez, amelyen bemutatásra kerül Kodolányi János nagysikerű színműve, a Földindulás. A nemes cél érdekében a színház igazgatósága az est tiszta jövedelmének 50 százalékát az árvízkarosultak felségélyezésére ajánlotta fel.

Mint hogy a árvízkarosultakon való segítés emberbaráti és testvéri kötelesség, elvárjuk, hogy az előadáson minél nagyobb számban megjelenjen szíveskedjen Nagyvárad minden polgára, aki az árvízkarosultakon segíteni akar.

A Földindulás előadása a társulat egyik csúcsteljesítménye, fővárosi rendezés, parádés szereposztás teszik felejthetlenné az estet. A helyárak rendesek amelyekre semminemű kedvezményes vagy szabadjegyek valaminek szelvényjegyek nem érvényesek.

A színházi iroda közleményei:

A világhírű Hungária Balett Nagyváradon

Nagyvárad ismét gazdagabb lesz egy művészi eseménnyel, mert szerdán este háromnegyed 8 órai kezdettel a színházban vendégszerepel a világhírű Hungária balett, amely együttes a világ minden nagy városa után az igazgatóság nagy anyagi áldozata árán hozzánk is eljut. A Hungária balett ma Európa egyik legkiválóbb táncgyüt-

tése, amely ahol csak vendégszerepelt, mindenütt nagy sikert aratott. A balett, illetve az együttes vendégjátéka a város művészi eseménye. Az eddigi nagy érdeklődésből ítélve, az előadás szüfolt nézőtér lesz. A szerda esti vendégjátékra a helyárak mérsékeltlen felemeltek, kedvezményes vagy szelvényjegyek nem érvényesek.

— Csütörtökön filléres nap lesz a színházban. Csütörtökön két filléres helyáru előadást tart a színház. Délután 4 órakor a Tokaji aszu operett kerül színre, este háromnegyed 8 órakor a Hajnalodik című színmű. Mindkét előadásra a helyárak: 20 fillértől 120 fillérig.

— Péntek estétől — Poór Lilly vendégjátéka, a Vihar az egyenlítőn című nagysikerű és izgalmas trópusi levegőjű színműben. A színház igazgatósága tekintettel a nagy művésznő vendégjátékára, olyan brilliáns szereposztásban hozza ki ezt az újdonságot, ami egy élményt jelent. A darab részletes ismeretetésére a holnapi számunkban még visszatérünk.

Heti műsor:

Kedd este háromnegyed 8 órakor az árvízkarosultak felségélyezésére ünnepi előadás. Színrekerül: a Földindulás. Kodolányi János színműve. Rendes helyárakkal.

Szerda este háromnegyed 8 órakor: A világhírű Hungária balett. Egy esti vendégjátéka. Közreműködik a balett teljes együttese. Teljes 2 és fél órás műsor. Világvárosi ruhák. Ragyogó

Budapest II.

- 19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
19.20 Ebred a puszta.
20.05 Föl, földobott kő.
20.45 Tegnap, ma, holnap. Wagner három asszonya.
21.40 Hírek.
22.00 A Mária Terézia I. honvédegyezred zenekara. Vezényel Pongrácz Géza.
23.00 Hírek német, olasz, angol, francia és eszperantó nyelven.
23.30 Tánclemezek.
24.00 Hírek.
16.45 Tánclemezek.
17.40 Budai Mandolin Zenekar. Vezető Horváth Zoltán.
18.30 Melles Béla zenekar. Vezényel Vincze Ottó.
19.30 Angol nyelvoktatás. — J. W. Thompson előadása.
20.00 Hírek.
20.10 Közvetítés a Flórián kávéházból. Gáspár Lajos cigányzenekara muzsikál.
21.10 Rabelais hazája. Székely Pál előadása.
21.30 Időjárásjelentés.

táncok. Mérsékeltlen emelt helyárakkal. Az évad szenzációja.

Csütörtökön filléres nap. Délután 4 órakor: Tokaji aszu, este háromnegyed 8 órakor: Hajnalodik. Mindkét előadásra helyárak 30 fillértől 120 fillérig.

Péntektől Poór Lilly vendégjátéka. Vihar az egyenlítőn. Szenzáció trópusi történet.

— A fenti előadásra jegyek elővételben már válthatók a színház elővételi pénztáránál.

— Jegyek a fenti előadásokra már válthatók a színház elővételi pénztáránál.

APRÓHIRDETÉSEK

Szavanként 10 fillér, állást keresőknek 25% kedvezmény

Különféle

Zboray lakatosmester jelentkezzen a polgármesteri hivatalban.

Építészek figyelmébe! „Akrazát” a biztos falszigetelő minden műszeres munkában kapható. Főlerakat: Kovács Károly. Nagyvárad, Mikszáth u. 26. 965

Fotókópiát eredeti okmányairól leggyorsabban készít Fotó Aurora, Rákóczi ut 8. 15

Nagyváradon bérbeadó pékséget keresek. Békéscsaba. Hajnal u. 15. szám. Zacharie György. 65

Adás-vétel

Aranyat, magas aron veszek. Orát, ékszer, javítok. Gyenge István ékszerész. Rákóczi u. 19. 758

Eladó Árpád vezér utca 106. ház. — Értekezni Gerber, Sztaroveszky u. 10. szám. 73

Fiu biciklit háromnegyedest megvételre keresek. Cim Matula festékkészletben. 58

Ócska paplan vattát állandóan veszek. Szigligeti u. 5. Szuterin. 75

Körkötő harisnyagépet megvételre keresek készpénzért. Nagyszalonta. Hét vezér utca 20. Ladányi Sándor. 74

Könnyű hajtokocsi kétszemélyes, fekete, bőrfedejű inasüléssel, alig használt. Eladó. Megtekinthető volt Racz János utca 31. 70

Lakás

Elegáns utcai butorozott szoba kiadó. Csengeri u. 2. 14

Három szobás, modern utcai lakás kiadó. Lukács György utca 40. 44

4 vagy 5 szobás lakást, lehetőleg családi házat keresek belterületen azonnalra vagy május 1-re. Ajánlatok: M. kir. tiszti főorvosnak. Madách u. 2. 43

Állást nyec

Gyakorlott szövő munkásokat kézi és mechanikus gépekhez felvesz a Turul szövőde. Árpád vezér ut 47. 56

Önálló patkoló kovács és kocsikovács segéd állandó munkára felvételt kér. Gerber, Sztaroveszky u. 10. 72

Állást keres

Öskeresztény, finomításban is gyakorlott alfőzöt felveszünk. — Berger szeszgyár bérlete. 76

Kiadótulajdonos:

SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA RT

Fő- és felelőszerkesztő: Felelős kiadó: Dr. Paál Árpád Dr. Scheffler Ferenc a Szent László-nyomda RT igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körtorgóépén. Nagyvárad, Szilágyi Dezső utca 5. szám.